

היכל הוראה

פסקי דינים * תשובות * הוראות

מבי מדרשא "היכל הוראה" • מיסוד שר ההוראה מרן ה"קנה בשם" זי"ע בראשות בנו נאב"ד היכל הוראה הגדול רבי משה בראנדסדארפער שליט"א מגדולי פוסקי דורינו ובעל שו"ת היכל הוראה * י"ל ע"י איגוד הרבנים תלמידי "היכל הוראה"

גליון טז * פרשת מטות-מסעי תשפ"ג

בין כותלי ההיכל

על דבר הנידון שעלה על שולחן ההיכל למורינו הרב שליט"א, בדבר אחד אשר נדבו לבו לכתוב ספר תורה וסיכם עם סופר אחד שיכתוב לו כל הספר, אלא שבמשך הזמן הקצוב ולאחר שכבר קבע תאריך שבו רוצה לעשות הכנסת ספר תורה, התברר לו שהסופר שסיכם אתו לא יצליח לגמור את הכתיבה בזמן הנותר עד לתאריך שנקבע, ולכן גם בהסכמת הסופר הראשון מצא סופר סת"ם אחר שהוא יכתוב את היריעות החסרות, ושאלתו בפיו אם שרי למיעבד הכי כי באופן זה יהיה הספר תורה כתוב בשני סגנונות שונים והוא דבר הנראה לעין, כי כן טבע העולם שאין כתיבתו של אחד דומה לכתיבתו של השני.

הורה לו מורינו הרב שליט"א, שיכול ליתן לסופר אחר שיכתוב, ואף שממה שכתב בשו"ע (יו"ד סי' רפ סעי' ב) לגבי ספר שבלו ממנו יריעות ובא החלפים אפילו לא בלו ממנו אלא אחת או שתיים, צריך להחליף שלש, לפי שאי אפשר שיהיו אותם שמחליף דומות לגמרי לאחרות ולכך צריך שיהיו לפחות שלשה דומות, ועל זה כתב שם הש"ך, דמה שהוא מחזורי יא כמדת כתב הראשון, ונראה שטוב שהסופר הראשון יכתבם אם אפשר, והטעם נראה אי לאו הכי מחזי כמנומר, ועיי"ש בט"ז סק"ה, שכתב דבדיעבד אינו פוסל בזה דהא גם כתב מנומר כתב רמ"א בסוף סי' רע"ט דנהגו הסופרים לתקן כו', כל שכן בזה דאין כאן שינוי באותה יריעה עצמה. ומעתה בנידון דידן, כיון שחסירות כמה יריעות, והרבה יותר מג' יריעות, שפיר אפשר לתת לסופר סת"ם אחר שישלים החסר, כדי שתסתיים כתיבתה בזמן המיועד לו.

פסקי דינים מתוך שאלות ותשובות שעלו על שולחן ההיכל לפני מורינו הרב שליט"א

ילד שחל בר מצוה בג' שבועות של בין המצרים אם יכול להסתפר

ילד אשר נכנס לעול תורה ומצוות בשלושת השבועות שבין י"ז בתמוז עד תשעה באב, דנו הפוסקים אם מותר לו להסתפר קודם בר המצוה בג' השבועות. ולהלכה נראה שיש להקל בעדו להסתפר קודם שבוע שחל בו תשעה באב. אמנם בשבוע שחל בו תשעה באב אין להתיר לו את התספורת, רק יסתפר קודם שבוע שחל בו.¹

לברך "שהחיינו" על בת שנולדה בג' שבועות

בת שנולדה בשלושת השבועות שבין י"ז בתמוז לתשעה באב, מותר לאביה לברך ברכת "שהחיינו", וזאת בהסתמך על דעת הפוסקים המתירים לברך שהחיינו אף על פרי חדש אם יש חשש שלא יבוא לידו עוד, וכל שכן כאן אשר אם לא יברך עתה לא יוכל לברך לאחר תשעה באב.²

שחיה וטיולים במים בג' שבועות

היות ושלושת השבועות הוא זמן סכנה, כידוע מדברי הפוסקים, לפיכך יש ליוהר שלא לצאת לשחיה במים או טיולים במים וכדומה, כדי שלא לבוא חלילה למצב סכנה, רק יצאו קודם שלושת השבועות או לאחר תשעה באב.³

שמייעת מוזיקה בעת עשיית התעמלות

בשנים האחרונות נפוץ הענין אשר עורכים התעמלות וכדומה, לקול צלילי מוזיקה, ורבים השואלים אם מותר להם ללכת ולהשתתף באותם קורסי התעמלות כיון שאסור לשמוע מוזיקה בשלושת השבועות. להלכה ולמעשה, אותם אשר הולכים עבור בריאותם ואין בידם האפשרות למנוע את שמייעת המוזיקה, אין להם להימנע מללכת מפני כך. אבל חלילה מלהקל ראש בענין זה שהחמירו בו הפוסקים מאוד.⁴

1. כן הורה מורינו הרב שליט"א לשואלים, והוא על פי מה שכתב במשנה ברורה (סי' תקנ"א סקפ"ב) בשם החיי אדם, דיש להקל בתספורת לקטנים קודם שבוע שחל בו. והגם שלמעשה נוהגים אנו להחמיר לקטנים כדעת הא"ר לבחור בר מצוה מותר להסתפר לקראת הבר מצוה קודם שבוע שחל בו, דיש קצת שמחה ביום הבר מצוה, כמבואר בים של שמה (כ"ב קמא פ"ז), ובפרט אם חשבו גדולות שמונוול בהם. וכן כתב בפשיטות בספר שערים המצוינים בהלכה (סי' קכ"ט ע"ח בקונטרס אחרון).

2. הנה בספר חסידים (סימן תתמ) כתב, יש חסידים מחסידים הראשונים שלא היו אוכלים פרי חדש בין י"ז בתמוז לתשעה באב, כי אמרו איך נברך שהחיינו "לזמן הזה", ע"כ. ובתשובות מהרי"ל (סימן לא, והובאה בבית יוסף סוף סימן תקנ"א בשם תשובה אשכנזית), לברך שהחיינו בבין המצרים כתב בספר חסידים דלא, ונראה לעניות דעתי דהיינו כגון מילתא דאפשר לדחוייה כגון פרי או מלבוש אבל אם נודמן פדיון הבן אין להחמיר המצוה או הברכה, וצריך עיון, ע"כ. ועל פי זה כתב בשולחן ערוך (סימן תקנ"א סעיף יז), טוב ליוהר מלומר שהחיינו בין המצרים על פרי או מלבוש, עיין שם.

ועיין עוד בשו"ת בנימין זאב (סימן קס"ג), שכתב מצאתי בספר האגודה פרק כיצד מברכין, בשם ספר כל בו, שיש מסופקים אם לברך זמן על פירות שביכרו בבין המצרים, אם יכולים לברך עליהם אחר תשעה באב, כי "החסידים" אינם רוצים לאוכלם, וטעמם שאין רוצים לומר בימי אבל וצער שהחיינו לזמן הזה, ע"כ. והגרי"א בביאוריו מפסק על דברי מרן המחבר, שחומרא יתירה היא, שאינן חמורים ימים אלו מיום המיתה, וקיימא לו אמרו לו מת אביו, מברך שהחיינו וכו', בדליכא אחר בהדיה, ואף שהמגן אברהם דחק עצמו דשאני הכא שהזמן הוא זמן של פורענות, לכן אין לברך שהחיינו לזמן הזה, אינו כלום, ע"כ. אמנם על פרי שזמנו הוא רק באותם שלושת השבועות, כתבו הרמ"א בדרכי משה להתיר עפ"י שו"ת בנימין זאב (סימן קס"ג), וכן פסק בהג"ה.

אגב, בעיקר הדבר אם מותר לאכול פרי חדש בבין המצרים בלי ברכת שהחיינו, אף שבתשובות כתונת יוסף סימן יא, העלה להתיר, שאין הקפידא אלא על אמירת הברכה, וכן כתב בשו"ת באר מים חיים (חלק א סימן ז), ושכן עשה מעשה בעצמו, עיין שם וכן בספר מאורי אור (חלק באר שבע דף מב ע"א), כתב שכן הורה בילדותו שאם נודמן לו פרי חדש בבין המצרים ומצטער במניעתו או שהכינו מאכלו בכך, יאכלנו בלי ברכת שהחיינו, ושוב מצא כן בספר חמדת הימים בשם הרמ"ע ושאר גאונים שהורו כן, ע"כ. אולם החיד"א במראית העין (לקוטים ריש סימן יז), הביא דברי הבאר מים חיים, וכתב עליו עם האדון הסליחה שולול במנהג כל ישראל ובדבר שנתפשט בכל העולם מי יקל ראש. והניף ידו שנית באורך בשו"ת יוסף אומץ (סימן נ"ו), להשיג עליו לדחות דבריו, ועיין עוד בספר זכור לאברהם, מערכת תשעה באב (דף לח), עיין שם וכן במאמר מרדכי (סימן תקנ"א ס"ק ז), כתב לדחות דברי הכתונת יוסף, וסיים ופוק חזי מאי עמא דבר שנמנעים מלאכול פרי חדש בבין המצרים לגמרי, עיין שם.

ועל פי זה הורה מורינו הרב שליט"א, שיש לברך ברכת "שהחיינו" על בת שנולדה בתוך שלושת השבועות שבין י"ז בתמוז לתשעה באב, שהרי לאחר מכן לא יוכל לברך "שהחיינו" כיון שכבר עבר זמנו, ומעוות לא יוכל לתקון הוא, ובדאי לא גרע ממי שנקלע לידו פרי אשר זמנו הוא דוקא באותם הימים שדעת גדולי הפוסקים כהרמ"א ומהרי"ל להקל בו, אם כן הוה כ"ש שודאי יוכל לברך אף על שמחה גדולה זו.

3. כן הורה מורינו הרב שליט"א על פי מה שכתב בספר מקור חיים להחיות יאיר (סעי' יז). ועיין עוד בשדי חמד (אסיפת דינים מערכת בין המצרים, פאת השדה סי' א אות י) שהביא בשם ספר משא חיים להגאון מהר"ח פלאגי זצ"ל, שעשו הסכמה ותקנה בכח תורה הקדושה, שמיום י"ז תמוז עד ט"ב לא ילך שום בר ישראל לטייל בגינות ופרדסים ועל שפת הים והנהר, ועוד הוסיף דגם יש מאחרונים המתירים לפני ראש חודש אב, מכל מקום העת מסוגל לרעה רח"ל, וחמירא סכנתא מאיסורא.

4. ע"פ המבואר בשו"ע (סי' תקנ"א) ובפוסקים (עיין משנ"ב סי' ט"ז). וזה נכלל בגדר מה שמתירים לצורך חולי נפש הזקוקים לרפואה דליכא איסור, ולענין שמייעת שירי וזמרה של שמחה ע"י טיפפים ונגנים הוה דינו ככלי זמר וכמו שמובא בשו"ת שלמת חיים מהגאון מרן ר' יוסף חיים זוננפלד זצוק"ל, ודלא כרבים הטועים שמייעת ניגוני שמחה דרך נגנים וטיפפים דאינו ככלי זמר.

וכן כתב הרב שליט"א בגליונות השו"ע שלו, ששמע ראה מפורשת בדבר זה מאביו מרן בעל הקנה בשם זי"ע, והוא ממש"כ המחבר בסימן תק"ס (סעיף וז"ל, וכן גזרו שלא לנגן בכלי שיר וכל מיני זמר וכל משמיע קול של שיעור לשמח בהם, עכ"ל. והנה יש לעיין בכוונת המחבר מה שכתב במשמיע קול אחרי שכבר כתב שלא לנגן בכלי שיעור דזהו כולל כבר כל מיני כלי שיר ולמה צריך להוסיף וכל משמיע קול, ואין לומר דכוונתו בפה דזה כבר כתב לקמן בהמשך הסעיף, ועל כרחק כוונת המחבר על טיפפים ונגנים בזמנינו, כי הגם שבזמנו לא היה כלים אלו, מ"מ שמע מאביו רבינו זי"ע דכתב היערות דבש דיש הרבה לשונות של המחבר שאין להם פשט למה כתוב בלשונות אלו דווקא אלא מן השמים אמרה לו לכתוב כן דהשו"ע נעשה לדורות הבאים, ובמשך הזמן יבנו זאת, על כן אמר מרן זי"ע דבזמנינו מבינים היטב דברי המחבר מכיון שבזמנינו יש כלי שמיעה של זמרה חוץ מכלי זמר, עד כאן. ובוזה נכלל לאלו שיש להם מכשירי טלפונים המשמיעים שירי וזמרה של שמחה, הרי שיכנון לשונות את הצלילים בימים אלו.

מילי דהוראה

בימים אלו של בין המצרים, שאלות רבות עולים על שולחנו של מורינו הרב שליט"א, והרבה מהן אודות קניית רהיטים ומוצרים חשמליים. אחד שאל אם מותר לו לקנות מקרר, ואילו חבירו שאל אם מותר לו לקנות מכונת כביסה, השלישי שאל אם מותר לו לקנות מכונת ייבוש, וכהנה היו ששאלו אם מותר להם להתקין מזגנים בביתם. כן היו ששאלו על ארונות ספרים, על ארונות בגדים, על מיטות וכו'.

על כל אלו הורה מורינו הרב שליט"א שמותר לקנותן, ויש מהן שאפילו בתשעת הימים מותר לקנותן. ודעתו, דהכלל הנקוט בשאלה זו שכל הדברים שהם לצורך תשיש הדירה ואינם לרווחא דמילתא

בעלמא, מותרים מפני שהם לצורך חיות האדם ואינם לשם שמחה. והגם דלכאורה יש למנוע מזה מטעם דכלים חדשים מברכים עליהם ברכת שהחיינו, ובימי בין המצרים אין מברכים ברכת שהחיינו, מכל מקום בזמנינו רובא דעלמא לא נהגו לברך שהחיינו על כלים שהם לתשישי הבית, ועוד כיוון שהריהוט הזה הוא לצורך כל המשפחה ולא לו לבדו, על זה מברכים ברכת הטוב והמטיב וברכה זו אפשר לברכה גם בימי בין המצרים. ואין הכי נמי שאין היתר לקנות ריהוט לסלון חדש מפני שאין חיותינו תלויה בכך אף שאין שמחה בכך, אבל שאר חפצים אשר אינם בגדר שמחה וגם חיותינו תלויה בכך, מותר לקנותם אף בבין המצרים.

הלכה והוראה בישראל

תשובה להלכה על היצור החדש אבנת חלבונים "שהם חגבים טחונים" ממין חגב הנודד, המיוצר כאן בארה"ק

רמ"ץ (י"ד ס"י לא אות ח) דאין לסמוך על היתר זה לתלות שהתולעים שרפו בתנור, והביא מכמה מקומות והעלה דאין לנו ראיה משום פוסק שחום התנור יפעול בגוף של התולעים לעשותם כעפר, ואף שנתייבש ע"י התנור מ"מ עדיין נשארים גוש ועצם של התולעים ומה מועיל זה שנתייבש הלחלוחית שבהם כיון דמ"מ עדיין הברי' קיימת עיין שם, ע"כ. ומעתה בנד"ד ודאי

דלא מהני הקליה לחשבו כעפר דסוף סוף הבריה קיימת ועומדת בפנינו, וגם אחר שטחונים אותו לאבקה ומערבין בו דברים אחרים עדיין באיסורו עומד דאין מבטלין איסור לכתחילה.

ובאמת דיש לנו לדון מה דין החגבים הללו שבמהותם הם כשרים רק שאין אנחנו אוכלים אותם משום שאין לנו מסורת אם נחשב לדבר איסור או לדבר היתר, ובפשטות נראה דאין לחוש ולומר דהם דבר איסור בשביל המנהג שנהגו שלא לאכול דדבר שנאסר מחמת חוסר ידיעה קשה לומר שיש לו דין איסור עד שבשביל זה נאמר דאסור לבטלו לכתחילה דהרי כל מה שאנו אוסרים הוא רק מחמת מנהגינו, וחזוין דאם הולך למקום שנהגו לאכול מותר לו לאכול עמהן ואם חשבנו ליה לאיסור היאך מותר לו לאכול עמהם במקומם על סמך המסורת שיש להם [ועיין היכל הוראה ח"ה הוראה נה - נו ואכמ"ל].

ואם כן בנד"ד אם קלה את החגבים עד שהם שרופים באש כסוחה מבית ומחוץ, כל זמן שהם בשלמותם אסורים משום בריה, ואם שוחקו לאבקה שפיר יכול להשתמש בהם דהשתא ליכא בריה לפנינו, ואין לומר דאסור לשחוק לאבק משום דאין מבטלין איסור לכתחילה שהרי כאן אין מבטל איסור, כי מעיקרא דדינא הוא מותר אלא שאנו נוהגים שלא לאכול. ולדברינו אם במהלך הקליה של החגבים יהיו חגבים קלויים מבית ומחוץ עד שאין בהם טעם כלל, שפיר יכול לשחוקם לאבק והם מותרים באכילה. ואף אם לא יהיו קלויים כל כך אם ישחוקם לאבק ויערב אותם עד שיתבטלו ברוב ג"כ אפשר להשתמש בהם, דאין כאן הדין של אין מבטלין איסור לכתחילה, וכנ"ל דאין כאן איסור אלא שאין לנו מסורת.

וע"ד הקפסולות אם כדאי להניחו בתוך הקפסולות נראה דאין לזה הכרח דהקפסולות בענין זה אינן מעלות ואינן מורידות דכיון שהמאכל עצמו הוא טוב ורק מניחו בתוך הקפסולה כדי שיהיה לו יותר נוח לבלוע אין זה חשיב כחוצץ, והוה כבולע כל מאכל.

וע"כ נלע"ד שפשוט שאחרי ששרפם באש אם הם בשלמותם נשאר עליהם דין בריה ואסור לאכלם, ואם נעשה אבקה אחרי ששרפם מותרים הם, וכ"ו כתבתי להלכה אולם למעשה אין לאכלם אפי' האבקה עד שיהא ליווי כשרות מהודרת ע"ז דמאחר שבקרתו במקום גידולם ובמפעל שלהם הברי הגליל ראיתי שיש עוד כמה וכמה דברים שיש לדון ע"ז, וגם על עצם אם זה החגב עם המסורת אצל אנשי בני תימן, הגאון הגדול רבי שלמה מחפוד שליט"א גאב"ד יורה דעה ומגדולי וחשובי רבני קהילת תימן, מסתפק בזה.

רשמתי את אשר חנני השי"ת משה בראנדסדארפער

בבי מדרשא היכל הוראה ירושת"ו אודות מה שהובא לפני "החגב הנודד" שהוא מין של חגבים שמנהג עדת בני תימן הע"י לאכלם על פי מסורת שיש בידם מאבות אבותיהם מדור דור, ועתה נתחדש על ידי חכמי הרפואה שהחגבים יש בהם הרבה חלבונים ויש אנשים שהקימו בתי גידול לחגבים ושם מגדלים אותם בצורה מסחרית ושוחקים את החגבים עד שנעשה אבקה, ומכניסים באבקה זו טעמים שונים ועושים מזה סוכריית, ועתה ברצונם לקבל תעודת כשרות על המוצר שלהם כדי לשווק את זה לציבור הרחב גם לאלו שאבותיהם לא נהגו לאכול החגבים.

ועתה שאלתו מורכבת מכמה שאלות: א) אם המסורת שיש בידי עדת בני תימן מועילה גם לבני עדות אחרות שלא נהגו לאכלם מחמת חסרון מסורת. ב) גם אלו הנמנעים לאכול את החגבים אם מותר להם להשתמש באבקה. ג) מה דין האבקה כשהיא מונחת בתוך קפסולות.

ועתה נשיב על ראשון ראשון, הנה זה ודאי דמה שנהגו רוב כלל ישראל שלא לאכול חגבים הוא בשביל שאין מסורת בידם ששמו חגב, כמובא בשו"ע (י"ד סי' פה סעי' א) וכמו שכתב שם בט"ז (ק"א) וז"ל: ועכשיו נוהגין שלא לאכול שום חגב אפי' בידוע ששמו חגב לפי שאין אנו בקיאים בשמותיהן, עכ"ל. ובפרי מגדים שם כתב דמקור דברי הט"ז הם מהרא"ש, ובדרכי תשובה (שם סי' ק-יב) כתב, דאע"פ שיש בו הנמנעים מ"מ בעי מסורת דוקא. והביא מספר חגורת שמואל דמי שהוא ממקום שאין להם מסורת בחגב והלך למקום שיש שם מסורת ששמו חגב יכול לאכול במקום שהלך לשם. ולפי זה לכאורה יש מקום לומר דיהיה מותר לאכול החגבים הללו על סמך המסורת שיש בידי חכמים אלו מחכמי תימן שמגדלים את החגב הנודד ואוכלים אותם.

אולם יש לעיין בזה דממה שכתב החגורת שמואל מוכח דיש לזה דין מנהג ולא דין איסור, ולכן הולכים אחר מנהג המקום שנמצא שם ואם בא למקום שנוהגים בו היתר מותר לו לאכול החגבים יחד אתם, והנה בנד"ד אינו כן דהרי מנהג רוב העולם שלא לאכול החגבים ואפילו מין החגבים שנקראו "החגב הנודד", ועתה רוצה לשנות המנהג בכל העולם ולאכול החגבים בכל מקום אפילו במקום שנהגו בו איסור כיון שאין להם מסורת בגלל המסורת שיש ביד אחרים, זה לכאורה אי אפשר, דאם כן מה הועילו חכמים בתקנתן ולמה אסרו אכילת החגבים, ישלחו שני עדים למקום שנוהגים לאכול ויעידו בפנינו שאוכלים מאותו המין, ועל סמך זה נוכל לאכול ולא על זה כתב החגורת שמואל דבריו. ומעתה פשוט הדבר דאלו שנהגו אבותיהם לאסור אכילת החגבים ודאי שאסור להם לאכול אף חגבים אלו ולסמוך על המסורת שיש ביד חכמי תימן ולאכלם כמות שהן.

אכן יש לדון מה דין האבקה שעשו מן החגבים, אם מותר לערבן עם דברים אחרים לבטלן ולאכלן. דהנה אחר שבאו לפנינו להיכל הוראה חכמי תימן, והראו לי החגבים הכשרים לפי המסורת שלהם, וגם אני בעצמי בקרתי במפעל המגדל את החגבים הכשרים לפי המסורת שיש לחכמי תימן, ראיתי שקודם הטחינה הם קולים את החגבים בתנורים עד שיתייבשו ואז טוחנים אותם לאבקה, ולאכורה אין מקום להתירם כלל דהרי ההלכה היא דמותר לשרוף שרץ או שאר דבר איסור ולאכלו לרפואה, אפילו לחולה שאין בו סכנה (י"ד סי' קנד סעי' ג) וזה דוקא בשריפה [וגם אז דוקא לרפואה מותר], והוא מטעם דכל מה שאמרנו באיסורי הנאה דהנשרפין אפרן מותר הוא מטעם שנעשית בו מצותו בשריפה, ובנד"ד שאין נשרפין בפועל ממש אלא הם קלויים ואין זו שריפה שכך היא דרך אכילתו כשהוא בשלמותו, ואם כן אכתי איסור שבהם להיכן הלך.

ובאמת דאפילו אם ישרפו את החגבים וישארו בשלמותם מכל מקום באיסוריהו קיימי, וכמו שכתב בספר דרכי תשובה (סימן פד סי' קב) בשם שו"ת

תפקיד: "ואנחותו" 105646-33-053

איגוד הרבנים
תלמידי היכל הוראה
בארה"ק העונים
לשואלים דבר ה'
זו הלכה

יחשלים	ח'פה
בית שמש	ק'רת ספר
ביתר	ד'מניאל
בני ברק	ט'בריה
טל סטון	צ'פת
אשדוד	אור הגנוז
עוד	מ'ף הגליל
תעננה	

זמני קבלת קהל במרכז "היכל הוראה" בירושלים רח' זוננפלד 3 טל' 02-5322775

מוצש"ק ומוצאי יו"ט מחציה שעה אחרי זמן ר"ת למשך שעה	שבת יו"ט משעה קודם השקיעה עד רבע שעה קודם השקיעה	עורש"ק וערב יו"ט לפנה"צ 11:00 עד 1:00	א-ה מהשעה 10:00 לפנה"צ עד 9:00 בערב רצוף
--	--	---------------------------------------	--

ע"פ תקנת רבינו מרן ה"קנה בשם" ז"ע שאלות דחופות או שאינה סובלת דחי, בכל עת זמן בימים ובלילות.

בית מורינו הגאב"ד שליט"א
מלך בנין היכל הוראה
טל' 053-3111159 פנ' 02-5370033

בית בני הרומ"ץ
הרה"ג שמעון עוזר בראנדסדארפער שליט"א כמה דקות מההיכל
רחוב רבינו גרשום 5 [כניסה א' קומה 2] י-ם פנ' 05271455774

לקבלת הגליון במייל 5322775@GMAIL.COM